

Quickscan Wet Natuurbescherming

Aanleg Wessingboerbos

Plangebied

Huidige situatie

Het plangebied (figuur 1) waar deze quickscan over gaat is een agrarisch perceel ten noorden van de Wessinghuizerweg in Onstwedde. Het perceel is gelegen in een halfopen landschap. Hierin hebben agrarische percelen het grootste aandeel in landgebruik. Het landschap wordt verder afgewisseld met de beekdalen van de Ruiten Aa en aangrenzende waterlopen, als ook met bossen, singels en bebouwing.

Figuur 1 In het geel omlijnd is het plangebied voor het Wessingboerbos

Voorgenomen werkzaamheden

Op de locatie wordt in 3 fasen het Wessingboerbos aangelegd. Op drie verschillende delen van het plangebied worden verschillende types bos met voedselproductie gecombineerd, te weten: een bosweide, een agro forestry-deel en een natuurlijk voedselbos (figuur 2). Er worden ook winsingels aangebracht. De soorten die aangeplant worden zijn inheems. Uitzonderingen zijn de *Castanea sativa* (tamme kastanje) en *Juglans regia* (walnoot), als ook enkele soorten kleinfruit. Geen van de soorten staan bekend als woekerend, of als invasieve exoten. Alle werkzaamheden vinden in de winterperiode plaats van 2022-2023, 2023-2024 en 2024-2025.

Figuur 2 Fasering en maatvoering voor aanleg van het Wessingboerbos

Natuurwetgeving - gebieden

Bescherming van gebieden

Op ruime afstand van het Wessingboerbos ligt een Natura 2000-gebied. Dit gebied Liefthingsbroek (Habitatrichtlijn) ligt 6 kilometer ten zuidoosten van het plangebied. De aard van de voorgenomen

werkzaamheden en ontwikkeling maken dat de effecten uitsluitend tot het plangebied en de zeer directe zone er omheen beperkt blijven. Gezien de afstand tot het Natura-2000 gebied en het gevarieerde tussenliggende landschap, is er geen sprake van mogelijke negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied. Hierbij gaat het om zowel rechtstreekse als indirecte invloeden.

Bescherming van houtopstanden

Binnen het plangebied worden geen bomen gekapt, enkel aangeplant. Er is daarom geen sprake van het kappen, rooien of het uitvoeren van handelingen die de dood of ernstige beschadiging van bomen tot gevolg hebben.

Natuurnetwerk Nederland

Het Wessingboerbos ligt buiten het Natuurnetwerk Nederland (NNN), maar grenst er wel aan. De Wessinghuizerweg is de enige buffer met een maximum breedte van 15 meter tussen het plangebied en het NNN-gebied. De provincie stelt voor het natuurbeheer in Westerwolde dat het natuurbeheer op de lage gronden langs de beek van de Ruiten Aa is gericht op ontwikkeling van vochtige hooilanden, met overgangen naar moeras en bos. Op de hoger gelegen gronden gaat het om het ontwikkelen van kruiden- en faunarijke grasland, kruiden- en faunarijke akker (essen), droog schraalgrasland, droge- en vochtige heide en diverse bostypen. Het plangebied ligt op hoger gelegen grond van het beekdal. De ontwikkeling van het plangebied sluit hiermee aan bij het natuurbeleid als een diverse bostype.

Natuurwetgeving - soorten

Inleiding

Het toetsen van de werkzaamheden aan de wetgeving met betrekking tot soortbescherming is uitgevoerd op basis van bestaande gegevens en een veldbezoek op 3 september 2022.

De bestaande gegevens zijn gegevens afkomstig uit de Nederlandse Database voor Flora en Fauna (NDFF) en de verspreidingsatlas. Deze data zijn geraadpleegd op 30 januari 2023 en beslaan de voorgaande 5 jaar. Waarnemingen tot 5 km vanaf het plangebied zijn geraadpleegd. Een lokale vogelaar heeft meer waarnemingen mondeling doorgegeven.

Planten

Vanuit de verspreidingsgegevens zijn er geen waarnemingen bekend van beschermde plantsoorten in het plangebied of in de directe omgeving ervan. In de ruimere omtrek (tot 5 km) komen de Kartuizer anjer en korensla voor, op 1,7 en 3,0 km respectievelijk als dichtstbijzijnde locaties.

Gelet op het terrein, het voormalige beheer en het toekomstige beheer, is het niet waarschijnlijk dat binnen het plangebied beschermde plantensoorten voorkomen.

Conclusie: nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk.

Zoogdieren

Vleermuizen

Rondom het plangebied komt enkel de gewone dwergvleermuis voor.

Bij afwezigheid van gebouwen en opgaande beplanting bevinden zich in het gebied geen verblijfsplaatsen voor vleermuizen.

De singel naast het plangebied aan de oostzijde vormt een mogelijk foerageergebied en vliegroute voor vleermuizen. De plannen zullen deze route niet onderbreken. Door de aanplant van diverse boomsoorten wordt het foerageergebied verder uitgebreid. De gebiedsbegrenzing blijft ook in stand, waardoor de singel als mogelijke vliegroute gebruikt kan blijven worden. Door de aanleg van het bos kan het plangebied er voor zorgen dat ook het solitaire bos aan de noordwestzijde van het plangebied makkelijker te bereiken is voor vleermuizen als mogelijke foerageer- en verblijfsplaatsen.

Conclusie: nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk.

Grondgebonden zoogdieren

In het plangebied zijn slechts twee beschermde soorten waargenomen. Het gaat hierbij om reeën en hazen. Deze soorten hebben een grotere leefomgeving. Tijdens het uitvoeren van de werkzaamheden zal de mate van verstoring tot een minimum beperkt zijn. De ontwikkeling van dit gebied zal met name voor reeën meer rustplaatsen bieden, alsmede foerageergebied.

In de ruimere omgeving zijn ook bever, bunzing, eekhoorn, egel, huisspitsmuis, rosse woelmuis, vos en wolf waargenomen. Het plangebied vormt voor geen van deze soorten permanente leefomgeving, voor slechts enkele een foerageergebied. Voor rust- en verblijfsplaatsen is deze landbouwgrond ook geen geschikte locatie. Door de werkzaamheden wordt het plangebied voor soorten zoals bunzing, eekhoorn, vos en muizen beter als leefgebied.

Conclusie: nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk.

Vogels

In de Wet natuurbescherming zijn alle vogels beschermd. Hierin wordt wel onderscheid gemaakt tussen vogels met jaarrond beschermde nesten, vogels met beschermde functionele leefomgeving en overige (broed)vogels.

In de directe omgeving van het plangebied is tweemaal een zingende grote lijster waargenomen. Mocht deze succesvol gebroed hebben, dan zal dit in de singel buiten het plangebied geweest zijn. Grote lijsters broeden niet op een open agrarisch perceel.

Doordat de werkzaamheden buiten het broedgebied plaatsvinden, zullen broedvogels geen negatieve gevolgen ervaren van het uitvoeren van de werkzaamheden. Er zijn geen broedvogels bekend op dit perceel. De kans op aanwezigheid van vogels met een vaste nestplaats in het plangebied is minimaal. Het betreft een agrarisch perceel waar jaarlijks werkzaamheden plaatsvinden. Van akker- en weidevogels kan niet worden uitgesloten dat er broedpogingen gedaan zijn, van bijvoorbeeld Kieviten. Een succesvolle broedpoging heeft hier afgelopen jaren niet plaatsgevonden. Met de voorgenomen werkzaamheden zal het plangebied in de toekomst meer broedgelegenheid kunnen bieden aan vogels.

In het winterseizoen zijn enkele keren foeragerende riet- en kolganzen waargenomen op en rondom dit perceel. Deze ganzen zijn niet specifiek gebonden aan het plangebied. Tijdens de werkzaamheden hebben deze ganzen uitwijkmogelijkheden naar andere percelen en zal de mate van verstoring tot een minimum beperkt zijn.

Conclusie: nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk.

Reptielen

Er zijn in het plangebied, of in de ruimere omgeving geen waarnemingen van reptielen bekend. De verwachting is niet dat ze hier voorkomen.

Conclusie: nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk.

Amfibieën

Beschermde amfibieën zijn in de omgeving van het plangebied waargenomen. Het gaat hier om bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad, poelkikker en kleine watersalamander. Een kortdurende aanwezigheid van deze soorten in het plangebied is niet uit te sluiten, maar het plangebied als landbouwgrond biedt geen geschikte leefgebied of rustplekken voor de soorten. De werkzaamheden leveren daarom geen verstoring op voor deze soorten.

Conclusie: nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk.

Vissen

In de ruimere omgeving van het plangebied is alver als beschermde soort waargenomen. Het plangebied grenst wel aan een sloot, maar in het plangebied zelf is geen open water aanwezig. Bij het uitvoeren van de werkzaamheden is daarmee geen sprake van negatieve effecten op het voorkomen van vissen.

Conclusie: nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk.

Ongewervelden

In de ruimere omgeving van het plangebied zijn drie soorten ongewervelden waargenomen. Hierbij gaat het om de grote vos, grote weerschijnvlinder en de gevlekte witsnuitlibel. Voor de grote vos is het plangebied niet geschikt als leefgebied, doordat deze soort afhankelijk is van bomen. De grote weerschijnvlinder heeft oude vochtige bossen als leefgebied, ook dit is niet aanwezig in of aangrenzend aan het plangebied. Voor de gevlekte witsnuitlibel is het plangebied ongeschikt, omdat deze leeft tussen waterplanten en water niet in het plangebied aanwezig is.

Het plangebied is ongeschikt voor de beschermde ongewervelden die in de omgeving voor kunnen komen. De werkzaamheden hebben daarom geen negatieve gevolgen voor deze soorten.

Conclusie: nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk.

Conclusie

De werkzaamheden in het plangebied en de daarop volgende ontwikkeling van het gebied levert geen tot minimale verstoring aan beschermde soorten dieren en planten. De voorgenomen ontwikkeling biedt op termijn meer mogelijkheden voor (beschermde) soorten om het plangebied als leefomgeving, nestlocatie of rustgebied te gebruiken. Er is geen nader onderzoek of aanvraag van een ontheffing noodzakelijk.